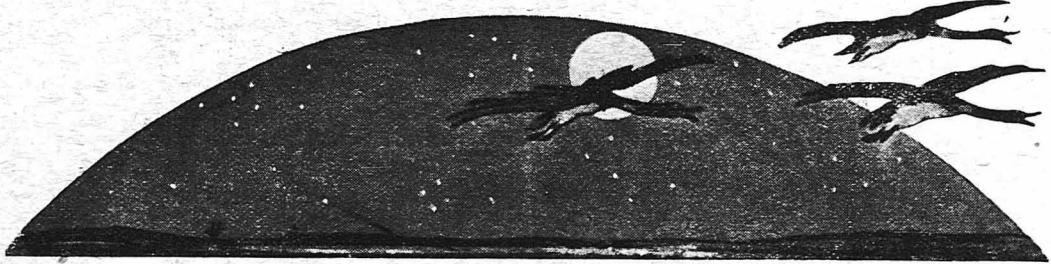

ΜΙΑ
ΘΛΙΒΕΡΗ
ΙΣΤΟΡΙΑ
ΑΓΑΠΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ
ΤΟΥ Ι.
ΡΟΣΝΥ,
του
Νεωτέρου

ΕΒΓΑΖΑ το παλτό μου για να το παραδώσω στην ταξιδέτιδα του θεάτρου, όταν είδα να προβάλλει από το βάθος του διαδρόμου, ο γηραιός γλύπτης Σ. Σενεσάλ και μία που ήθελα να μάθω νέα του, περίμενα να αταλλάχθω κι εκείνος από το δικό του παλτό, για να τον πλησιάσω.

Αγαπώ τον Σενεσάλ με μία φιλία γιομάτη σεβασμό, από θαυμασμό για το ταλέντο του και εκτίμησι στο χαρακτήρα του. Ξέρω τι τρυφερή καλοσύνη και τι άγνα ιδανικά αισθήματα κρύβονται κάτω από το ψυχρό παρουσιαστικό του γηραιού καλλιτέχνη αυτού. Είχα μάθει όλες του τις μυστικές ελεημοσύνες: επίσης ότι παρεχόρθε στο επίδομα, που έπερε ως μέλος του 'Ινστιτούτου, σε μία φτωχεια 'Εβραία με μεγάλη οικογένεια και ή όποια πρό 20 ετών, τότε που είχε ένα από τα πειο πλαστικά σώματα του Παρισίου, έπδξαρε για το άγαλάμ του, την 'Εκάβη, από της έποχης του όποιου χρονολογείται ή φήμη του.

Έπειτα ήθελα να τον δώ, πριν άρχισή ή παράστασις, και να μιλήσω μαζί του για τον φίλο του 'Οκτάβιο Φιρμέξ, τον περιφημο έκεινο ποιητή, που είχε πεθάνει πρό δακαετίας σε πλήρη άφάνεια, και τόν όποιον ή φήμη είχε τόσο ύψωση από τότε. Την βραδεία εκείνη στο 'Οδειον, παιζότανε ένα από τα καλλίτερά του έργα: «Οι Περιπλανώμενοι 'Ιππόται», και όλος ό καλλιτεχνικός κόσμος του Παρισίου είχε πλημμυρίσει το θέατρο.

— Έχετε πάντα τό 63; — Μ'έρωσε μόλις με είδε, δίδοντας τό χέρι του.

— Και σεις πάντα τό 65; — Θουμάρια!... ήν άρχισο με λιγάκι κατά τά διαλείμματα...

'Αλλά περιμέντωπως άπαρακαλώ, να βγάλω τό παλτό μου...

Έκείνη τή ύη γυναίκα νουακεία φωνή άκούστηκε κοντά με: — Δός τε μου τό παλτό σας, κύριε Σενεσάλ, του έλεγε ή ταξιδέτις.

Είδα τότε ένα πράγμα μοναδικό: 'Ο γηραιός γλύπτης, με την περιβολή την άμεπτο, την κόκκινη κονκαρόα στη μπουσουνέρα του, και ή μικροκαμωμένη γρηούλα, με τό ραδιωμένο πρόσωπο, με τή φτωχή της μαύρη ρόμπα και με όκουφι της με τις κόκκινες κορδέλες, χαιρετηήτανε με μεγάλη έγκαριότητα και τά μάτια τους γιόμισαν δάκρυα. Έπειτα ό Σενεσάλ, χωρίς να ένοχληθί από τά μαύρα φράκα που περιεφέροντο στο διάδρομο, άγκάλιασε την ταξιδέτιδα και την φίλησε και στά δύο της μάγουλα.

— Θάρεις, φτωχή μου Κλεμάνς, τής ειπε με ένα τόνο πολύ συγχρηνικό... Και είμαστε σύμφωνοι, αϊ; Θα σάς συναδούσω στο σπίτι σας, μετά τό θέαμα. Θα πάμε με τά πόδια και θα μιλήσουμε για κείνον... 'Αλλά τουλάχιστον είδατε τό έργον του;

— Μάλιστα, άπήντησε ή γρηούλα, που φύλαξαν μία θεσι κοντά στην πορτα, αυτό ήτανε μία μεγάλη ευνοια... 'Αλλά συγγνώμη, κύριε Σενεσάλ, με καλει ή ύπηρεσία μου!...

Και καθ'όν χρόνον ή ταξιδέτις ανέλαβε την ύπηρεσία της μέσα στα παλτά και στις όμπρελλες, ό γλύπτης, χαμογελώντας λυπητερά στο βλέμμα μου τό έκπληκτο, με πήρε από τό χέρι και με τράβηξε στη σάλα.

— Πάμε να καθήσουμε, έκανε με μία φωνή άλλοιμένη, θα σάς δώσω άμέσως την εξήγησι... Είναι μία σκληρή και λυπητερή ιστορία, άρκετά παρηγορητική όμως, άφου άποδεικνύει πως υπάρχουνε άκόμα καρδιές άγνές και άπλοκορδέις... 'Αλλά άς σωπάσουμε γιατί άνοίγει ή αύλαία...

***
"Ολοι θυμοίνται τή μεγάλη έπιτυχία των «Περιπλανωμένων 'Ιπποτών», όί όποιοι παίζιχαν πάνω από 100 φορές και πάντα με τή σάλα γιομάτη από τόν καλ-

λίτερο κόσμο. Τους άφθονους, τούς γλυκείς και λεπτούς στίχους των, που μόνον με τούς στίχους τής «Λεζάντ ντε Σιέκλ» του Ούγκο θι μπορούσε κανείς να τους παραβή, υπεδέχθησαν, από τις πρώτες σκηνές, άτέλειωτες έπευφημίες ένθουσιασμού. 'Από τό τέλος τής πρώτης πράξης, ή έπιτυχία πήρε τό χαρακτήρα θριάμβου.

— Έμπρός, καλοί μου φίλοι! Χτυπάτε, σπάστε τά χέρια! Έφωνούσε ό Σενεσάλ, ένφ κατέβανε άργά-άργά ή αύλαία... Και όμως άφήσατε τόν Φιρμέξ να πεθίνη τής; πεινας!... Τότε που ζούσε, δέν βρέθηκε ούτε ένα θεάτρο για να παίξη τό έργο του!... Χειροκροτείτε, λατριείξ μου! Είναι πειο πεθαμένος και δέν θα ξανακάνη άλλο ένα τέτοιο έργο!...

— Ήτανε λοιπόν πολύ δυστυχής; ό Φιρμέξ; ρώτησα τό γηραιό καλλιτέχνη στο πρώτο διάλειμμα, για να του ύπενθυμισω την ύπόσχεσι, που μουχε δόσει.

— 'Όταν πρωτογνώρισα τόν Φιρμέξ, — είμαστε τότε και οι δύο 25 χρονών — είχε άφήσει τά νομικά που σπούδαζε για να έπιδοθί στη λογοτεχνία. Με τό σπλην του βρισκότανε σε διάστασι και είχε κερυεθί από τό μι όικονομική στενοχωρία πολύ μεγάλη. 'Αλλά στην ήλικια αυτή διασκοδάζει κανείς με όλα και με τή φτωχεια άκόμα. 'Εκτός τούτου ήξεραν πως ό Φιρμέξ είχε γονείς πλουσίους και δέν έδίσταζαν οι φίλοι του να τόν δανείζουν κάπου-κάπου. 'Ο 'Οκτάβιος Φιρμέξ, ήτανε τότε ένα ώμορφο μελαχροινό παλληγκάρι και είχε μεγάλες έπιτυχίες στις κριτέτιες του Καρτιε Λατέν. 'Ετσι γνώρισε και την Κλεμάνς...

— Πώς; φώναξα, διακόπτοντας τόν Σενεσάλ... 'Η Κλεμάνς, αυτή ή γρηούλα που...

— Ναι, ναι, έξηκολούθησε ό καλλιτέχνης, ... και, για να πούμε την άλήθεια, ή φτωχή Κλεμάνς, εκείνη την έποχή, δέν ήτανε και περιούχη γυναίκα. Με τά είκοσι της όμως χρόνια τό σώμα της είχε τίς πειο καλλιτεχνικές γραμμές και κάτω από τά πλούσια κατανά μαλλιά της, τά δόλωματά της μάτια, οίχνανε τά πειο γλυκά βλέμματα. 'Η ηερσία της χάρη την έκανε να φαίνεται σαν ώμορφη 'Αγγλίδα... 'Αλλά δυστυχώς όρφανή, πεταμένη στο λιθοστρατο του Παρισίου με όρέξεις πολλές και με ένα έπάγγελμα, από τά γυναικεία εκείνα, που δέν είνε... Τέλος τι να σάς πω, ό 'Οκτάβιος είχε σχεισθί μαζί της στο Πράδο, αλλά χωρίσαν' έπειτα τά ξανάφτιασαν κι' έπειτα κάλι χωρίσαν, όταν, μία βραδεία που μταινιμα με τόν 'Οκτάβιο στο συνηθεισμένο μας καφενεϊο, βρήκαμε την Κλεμάνς καθισμένη σ' ένα τραπεζάκι στη γωνία που έπιπε ένα ζεστό ποτιό και έτρεμε από τόν πυρετό. 'Ο 'Οκτάβιος την λυπήθηκε, την έβριλε σε ένα άμάκι και την πήγε σπίτι του. Την περιούηθηκε σαν άδελφή του έλέους και όταν έθεραπευθί δέν την έδιωξε κείνα... 'Από τότε 20 χρόνια εξησε μαζί της.

— Πώς; ... ό Φιρμέξ!... Ένας ποιητής!... Μ' αυτή την κόρη!

— Τό κορίτσι αυτό, φίλε μου, ήτανε ένα φτωχό παιδι του δρόμου και τής φύσεως, που έκανε άνοσιες σε ήλικια 20 χρονών, όμως κάνουνε τά ποιλια τόν 'Απρίλη, αλλά ή καρδιά της ήτανε καλή, λεπτή και ειλικρινής και ή εύγνωμοσύνη, που έτρεφε τόν 'Οκτάβιο, την έκανε να ναι ή καλλίτερη, ή πειο πιστή και ή πειο άφοσιωμένη σύντροπος. Μά ήθανε όμως όι άσχημες μέρες και ό 'Οκτάβιος άναγκάστηκε να δουλέψη για να ζήση. 'Α! τι βασανισμένη ζωη που πέρασε έπί 10 χρόνια ό ποιητής!... 'Από τά δύο δωμάτια που κρατούσε στο πέμπτο πάτωμα του «Πλάζανς», έφρυγε κάθε πρωί, για να πηγαίνη να ξεφυλάη τά παληά βιβλία της όδου Ρισχιλιέ και να παίρνη σημειώσεις — εργάζετο τότε για τό Λαρους, — έπειτα ξαναγορίζε τά βράδια και έτρωγε τό φτωχικό του φαγητό, κάτω από τό άμυδρο φώς τής μικρής λάμπας, με τό πράσινο άμπαζούρ. 'Ολες δέ τις βραδείες, ως τις δύο-τρεις τό πρωί, εργάζετο στην άντιγραφη!... Στην άντιγραφη κείνη, που την πληρώνότανε με τό χιλιογράμμο, στην φορτική κείνη άντιγραφη, που την κάνη κανείς μηχανικά και γρήγορα επάνω στο στρωμένο με φτωχό μουσαμά τραπέζι! Θα πέθαινε άπ' τή ζωή

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙΑ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Στο ρημαγμένο παρκακλήσι
της άνοιξης τό θεϊο κοντύλι
είκόνες έχει ζωγραφισί
με τ' άγριοιούλουδα τ' 'Απρίλη.
'Ο ήλιος γέροντας στη δύση,
μπροστά στού 'Ιερού την πύλη
κπαινει δειλά να προσκυνήση
κι' άναρπει υπέρλαμπρο καντήλι.
Σχορπάει γλυκεία μουσοβολία
δάφνη στον τοίχο οίζωμένη
— θυμιαμα που καιει ή Πιστις.
Και μία γελιδνοφωλιά
ψηλά στον Νάρθηκα χρισμένη
ψάλλει τό Δόξα έσ' Υψίστοις.

Γ. Δροσίνης